

BRANDKÄRSTIDSKRIFT

N:r 6

Organ för Svenska Brandkärernas Riksförbund
Redaktion: Styrmansg. 1, Stockholm. Tel. 606308. Postg. 4870.
Redaktör och utgivare: Kapten Erik Gillner

1939
21 årgången

Brandkärernas personalbehov vid mobilisering.

Av Brandchefen *H. Forssman*.

Vid Kronobergs läns Brandkårsförbunds årsmöte i Markaryd den 20 maj detta år behandlades bl. a. frågan rörande brandkärernas organisation, utrustning och verksamhet med hänsyn till det civila luftskyddet. Därvid gjordes även en undersökning, huru många av den ordinarie brandstyrkan, som kunde beräknas kvarstå vid brandkåren, sedan allmän mobilisering blivit anbefalld. Vid de brandkärer, som voro representerade vid årsmötet, befanns att i regel endast ett fåtal av brandmännen skulle kvarbliva i hemorten under sådana förhållanden. Bottenrekordet slogs av en brandkår, där icke en enda man av brandstyrkan skulle kvarstå efter verkställd mobilisering. Förhållandena äro nog sådana vid många av våra brandkärer och det är ju också ganska naturligt, ty brandkärernas personal är rekryterad med tanke på fredsforhållanden. Där-

vid uttagas spänstiga unga män, lämpade för brandkärstjänst och följaktligen skulle man kunna säga även för krigstjänst. I regel inkallas de alltså vid mobilisering till de truppförband, de tillhöra.

Med hänsyn till de ovissa utrikespolitiska förhållanden, som nu äro rådande, synes det emellertid nödvändigt att åtgärder vidtagas för att fylla den brist på brandkärspersonal, som därvid kan uppstå. På många håll hava erforderliga mått och steg redan blivit vidtagna, men det är nödvändigt, att samtliga brandkärer i detta hänseende äro säkerställda, så att man icke vid en brandkår en vacker dag står utan personal. Detta är desto mera nödvändigt, som vid luftskyddstillstånd förhållandena kunna bliva sådana, att brandkärernas arbetsuppgifter mångdubblas.

Brandchefens första åtgärd blir att taga reda på brandmännens

värnpliktsförhållanden. Det är därvid förmånligt, om var och en av dessa uppmanas att medtaga sin inskrivningsbok. För värnplikten gälla följande bestämmelser: Varje svensk man är värnpliktig från och med det kalenderår under vilket han fyller 20 år t. o. m. det under vilket han fyller 45 år. Under de första 15 värnpliktsåren tillhör han beväringen, under de övriga åren landstormen. I almanackan, näst sista sidan, återfinnes en tabell som utvisar, till vilka årsklasser de i regel höra, som under år 1939 äro värnpliktiga. Undantagen angivas i varje värnpliktigt inskrivningsbok. Vissa värnpliktiga äro på grund av familjeskäl m. m. frikallade från värnpliktens fullgörande i *fredstid*, men det är att märka, att en stor del av dessa vid mobilisering torde komma att inkallas till värnpliktsutbildning. Samtliga värnpliktiga komma emellertid icke att omedelbart inkallas.

Med hänsyn till landets ekonomiska försvarsberedskap och övriga förhållanden komma nämligen vissa grupper av värnpliktiga att beviljas uppskov med inställelse till krigstjänstgöring. Dessa förhållanden regleras genom Kungl. Maj:ts uppskovskungörelse av den 14 augusti 1937 (Svensk författningssamling — SF. nr 773/1937), vilken i första hand är tillämplig beträffande personalen vid vissa ämbetsverk och större industrier samt *yrkesbrandkärer*. Framställningar om uppskov enligt denna förordning avseende år 1940 insändas av vederbörande verk till rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap *före den 15 nästkommande september*. Vad brandkärernas personal beträffar är denna föreskrift av särskilt intresse för industribrandkärerna.

Brandchef vid *industribrandkår* bör hos fabriksledningen taga reda på vilka av brandkärspersonalen, som erhållit dylikt uppskov.

Med hänsyn till luftskyddet har Kungl. Maj:ts utfärdad särskilda bestämmelser rörande uppskov med inställelse till värnpliktstjänstgöring vid mobilisering för vissa värnpliktiga den 27 januari 1939, (SF nr 46/1939): Här föreskrives att uppskov med inställelse till krigstjänstgöring under år 1940 må innevarande år beviljas sådana värnpliktiga, företrädesvis tillhörande landstormen, vilkas tekniska utbildning eller speciella yrkesskicklighet gör deras medverkan nödvändig för att det allmänna luftskyddet inom vederbörande ort skall kunna fylla sin uppgift vid och närmast efter mobilisering. Uppskov beviljas för bestämd tid av rikskommissionen. Framställning om dylikt uppskov insändes av luftskyddschef *före den 15 juli 1939* till vederbörande länsstyrelse.

Beträffande tillämpningen av denna kungörelse hava i dagarna bl. a. följande föreskrifter utfärdats:

Uppskovskungörelsen avseende värnpliktig luftskyddspersonal gäller endast för *det allmänna luftskyddet*. Jämlikt sagda kungörelse kan sålunda uppskov för värnpliktig icke medgivas vid industriellt eller enskilt luftskydd. Uppskov för värnpliktig vid det allmänna luftskyddet kan endast ifrågakomma å ort, som förklarats vara *luftskyddsort*.

Hjälpbrandmän (ersättare för krigstjänstgöringsskyldig personal), skola utses i första hand bland icke krigstjänstskyldiga. Endast där det på grund av brist å lämplig personal oundgängligen erfordras, begäres uppskov för värnpliktiga varvid antalet uppskovsansökningar begränsas till det strängt nödvändiga. Uppskovsansökningarna böra uteslutande avse värnpliktiga, vilkas tekniska utbildning eller speciella yrkesskicklighet gör deras medverkan nödvändig för att det allmänna luftskyddet

inom vederbörlig ort skall kunna fylla sin uppgift under tiden vid och närmast efter mobilisering.

Uppskov för vid brandkårer anställda värnpliktiga, vilka *icke* jämlikt bilaga A till uppskovskungörelsen (SF nr 773/1937) äro berättigade till uppskov (brandchefer i städer samt personal vid yrkesbrandkårer), kan i allmänhet ej ifrågakomma i andra än viktigare luftskydds sorter och då i regel endast för brandbefäl.

Uppskov vid det allmänna luftskyddet beviljas i regel icke för värnpliktiga tillhörande beväringen (särskilt dess 6 yngsta årsklasser samt för värnpliktiga tillhörande vissa av chefen för försvarsstaben angivna värnpliktskategorier); närmare uppgifter härom torde kunna erhållas av vederbörande polischef eller landsfiskal.

Uppskovens längd vid det allmänna luftskyddet begränsas i regel till högst 2 terminer (varje termin: 14 dagar) under vilken tid ersättare om möjligt anskaffas och utbildas.

Nu är att märka att ovan anförda bestämmelser angående uppskov för värnpliktiga icke äga tillämpning å *fast anställda vid krigsmakten*. Till denna kategori hänföres bl. a. officerare och underofficerare samt civilmilitär personal av motsvarande tjänsteställning på stat, över stat, på övergångsstat och på reservstat vid hären, marinen och flygvapnet eller tillhörande dessas reserver, landstormsofficerare, manskap med anställning på stat och reservstat vid krigsmakten samt personal vid lots- och fyrstaten. Fast anställda vid krigsmakten kunna icke påräknas för det allmänna luftskyddet vid mobilisering. Undantag kunna dock ifrågakomma beträffande brandchefer och högre brandbefäl i de viktigaste luftskydds sorterna.

I luftskyddsinspektionens Allmänna anvisningar nr 1, kap. 14,

angives, hur ansökan skall ingivas om att för det allmänna luftskyddet få vid mobilisering disponera vid krigsmakten anställd personal.

Av ovanstående framgår att vid mobilisering endast ett fåtal kommer att kvarstå bland den värnpliktiga personalen vid brandkår inom luftskydds sort och en del större industriföretag. All övrig personal vid brandkårerna måste ersättas med hjälpbrandmän.

Uttagningen sker om möjligt på frivillighetens väg, varvid i första hand uttagas maskinister, maskinskötare och andra som förut tillhört brandkåren.

Uttagning kan även ske jämlikt brandstadgan den 15 juni 1923 (SF nr 173/1923). Beträffande städer, köpingar och municipalsamhällen gäller därvid följande bestämmelse (§ 5 mom. 3): "Den på medborgerlig plikt grundade brandstyrkan utgör allmänna brandkåren, och skall denna bestå av erforderligt antal till eldsläckningstjänst lämpliga personer, som uttagits bland de tjänstepliktiga. Skyldig att tjänstgöra i allmänna brandkåren är envar i staden boende arbetsför man från och med det år under vilket han fyller 20 år och till och med det, under vilket han fyller 50 år."

För landsbygden åter gäller följande föreskrift (§ 28): "Kommun skall uppsätta en brandstyrka av tillfredsställande storlek och sammansättning. I brandordningen skola närmare bestämmelser meddelas härom ävensom om brandstyrkans åligganden i tjänsten. Ingår i brandstyrkan allmän brandkår, är envar i kommunen boende arbetsför man pliktig att tjänstgöra i densamma från och det år, under vilket han fyller 20 år, till och med det, varunder han fyller 50 år."

I brandordningen bör föreskrivas att allmänna brandkåren, eller

viss del av densamma skall övas visst antal dagar årligen.

Vid brandkår inom ort, för vilken luftskyddsplan är upprättad kan uttagning av hjälpbrandmän verkställas jämlikt lag om förfoganderätt för luftskyddets behov av den 31 mars 1938 (SF nr 90/1938). Härvid må icke uttagas män under aderton eller över sextio år eller kvinnor, såvida de icke frivilligt åtaga sig den tjänstgöring, varom är fråga, eller behovet av personal icke annorledes kan på tillfredsställande sätt fyllas. Uttagningen äger rum redan i fredstid men trä-

der icke i kraft förrän vid luftskyddstillstånd. Övningar med personal som uttagits med stöd av denna lag, kunna endast anordnas på frivillighetens väg. Brandchef bör samråda med vederbörande luftskyddschef om uttagning enligt denna lag, som verkställs av länsstyrelsen eller av luftskyddschef på uppdrag av nämnda myndighet.

Det är av vikt att personalbehovet vid mobilisering snarast säkerställs enligt ovan angivna grunder vid de brandkårer, där detta ej redan skett.

Tetrakloridsläckare i bussar.

För eldsläckning i motorfordon brukar medföras pulversläckare eller tetrakloridsläckare. Genom de förras förorening i motorn har man på senare år mer och mer övergått till tetrakloridsläckarna och dessa äro också synnerligen väl lämpade för släckning av brand i motorer och det är ju i dessa elden inom ett motorfordon företrädesvis börjar.

Tetrakloriden har den egenskapen, att den vid uppvärmning alstrar en mycket tung gas (c:a 5 gånger tyngre än luften), vilken lägger sig över eldhärden och därigenom utestänger luften. För att ej uppåtstigande luftströmmar skall riva gasen med sig, fordras emellertid ett mycket begränsat utrymme, vilket just är förhållandet under en motorhuv. Gaserna äro visserligen ganska starkt rostbildande, men detta kan förhindras genom snar rengöring och spelar för övrigt mindre roll på de yttre delar av motorn, vilka utsättas för riskerna härav. (Ren tetraklorid är knappast rostbildande men torde på grund av sitt pris mera sällan

användas till eldsläckningsändamål.)

Men släckning med tetraklorid kan också medföra faror, som allmänheten, inclusive chaufförer, synbarligen ej uppmärksammat. Den vid uppvärmningen alstrade röken innehåller bl. a. klor, saltsyra och fosgén, alla tre synnerligen farliga att inandas. Den sistnämnda är som bekant en av de mest fruktade stridsgaserna på grund av sin verkan och sin lömskhet. Symptomen på skada inställa sig nämligen ofta först efter timmar, då ett gripande emot verkingarna kommer för sent. Redan så svag koncentration, att föga obehag vid inandningen förefinnes eller att det i varje fall praktiskt taget omedelbart försvinner i frisk luft, kan nämligen leda till döden.

Fosgénet har den inverkan på organismen, att lungvävnaderna söndras, så att blodvätskan sipprar ut i lungorna, som kunna fyllas ända till hälften. Härigenom återstår endast halva volymen för andningen och typiskt för en fosgénskada är därför, att han endast kan

taga korta andetag. Andningen påminner om den hos en flämtande hund. Följden blir andnöd, kvävningsskänslor och blodskum kring mun och näsa genom utandningsluftens blandning med blodvätskan i lungorna. Då lungskadorna ytterligare förvärras genom häftig andning, bör en person redan vid blotta misstanken om fogsökskada avhålla sig från allt, som kan öka andningen, d. v. s. han bör fortast möjligt intaga viloläge. Icke ens konstgjord andning får givas — för övrigt ett av de få fall av andningsbesvär, då detta är olämpligt.

Hitintills har denna fara av tetrakloridsläckares användning vid brand i motorfordon varit ganska ringa och mig veterligen har ej heller någon olycka inträffat, tack vare att motorerna i regel legat utanför kupén och den släckande alltså varit relativt litet utsatt för gasens verkningar. Men sedan man nu alltmer börjat använda bussar med motorn placerad inne i vagnen, böra riskerna vid släckning av en motorbrand med dessa apparater uppmärksammas. För närvarande torde bortåt tusentalet s. k. bulldoggbussar dagligen vara i gång inom vårt land. Skulle en lindrigare motorbrand uppstå och chauffören med berömvärd raskhet och ovist nit sätta igång släckningen, innan passagerarna utrymt kupén eller dessa rent av stanna kvar, så kan på såväl dessa som chauffören skador uppstå, vilka först efter en stund märkas men som därefter snabbt leda till döden.

Ett exempel må anföras. Under

en vintermanöver 1938 i närheten av Östersund uppstod den 13. mars eld i halmen i ett tält. En volontär släckte densamma snabbt med en tetrakloridsläckare och skötte även uppröjningen utan några större obehag. Efter en stund inställde sig emellertid andningsbesvär, varför ynglingen infördes till lasarett, där livet dock ej stod att rädda.

Vid förfrågan hos ett större bussbolag, som förfogar över bulldoggbussar, alla utrustade med tetrakloridsläckare, visade det sig som väntat var, att ingen kände till dessa faror. Ledningen gick emellertid i omedelbar författning om att all såväl åkande som verkstadspersonal instruerades. Personalen har dessutom själv ordnat föredrag i frågan vid ett föreningsmöte, kanske det bästa sättet att få en varning att tränga igenom.

Då man kan förmoda, att faran på andra håll lika litet beaktats, torde det vara skäl, att brandbefälet i de större samhällena, där bulldoggtypen i första hand tränar igenom, göra ett påpekande i saken. Att utdöma tetrakloridsläckarna i dessa bussar finnes enligt min mening ingen anledning till. De äro tvärt om synnerligen lämpliga, om de endast användas med förstånd. För oss brandmän kan den upplysningen vara av värde, att våra brandkårsfilter erbjuda skydd mot samtliga ovannämnda gaser under den tid en släckning tarvar.

Bergström.

Brandmän!

Tidningarna kungöra dagligen om timade skogsbränder i vårt land. Upplys allmänheten om faran av öppen eld i skogen vid torr väderlek.

Eldsvåda i färgfabrik.

Onsdagen den 24 maj 1939 kl. 1,14 kallades Stockholms brandkår till en färgfabrik belägen vid Lövholmsvägen 79 på Liljeholmen. Ett uttryckningståg från Liljeholmens brandstation samt befälsbil från Johannes brandstation utsändes, och då vagnarna från Liljeholmens brandstation efter ett par minuter anlände till eldstället, var situationen så hotande, att förstärkning omedelbart begärdes. Katarina brandstation uttryckte då med motorspruta och stegvagn och något senare rekvirerades ytterligare förstärkning och rökskyddsmateriel från Kungsholmens brandstation.

Den brinnande färgfabriken var en äldre fabriksbyggnad uppförd i källare, två våningsplan samt vind. Yttermurarna voro av tegel och taket var täckt av plåt. Mellanbottarna voro enkla träbottnar (plankbottnar) utan fyllning, och bottarnas bärande balkar och pelare voro också utförda av trä. En öppen trätrappa utgjorde förbindelseled mellan bottenplanet och överliggande plan. Byggnadens grundyta hade de ungefärliga måtten 20×12 meter.

Vid brandkårens ankomst brann det friskt och med öppen låga i samtliga plan utom i källarplanet, och en synnerligen tjock rök vällde ut genom fönster, ventilationskanaler och takluckor, samtidigt som eld slog ut genom fönster i bottenvåningen och våningen en trappa upp. I bottenvåningen angreps elden med slangledning, som drogos in genom fönster och dörrar, och man blev här ganska snart herre över elden. Mot fönstren i våningen en trappa upp restes stegar och över dessa drogos slangledning in, dessutom drogs en slangledning upp genom den inre öppna trappan så snart elden i bottenvå-

ningen släckts. Även genom vindsvåningens gavelfönster drogs en slangledning in på vinden över en stege, och en maskindriven stege restes mot taket, där håltagning omedelbart påbörjades.

Till en början gjordes försök att med skumledning tränga in i våningen en trappa upp, men det visade sig, att hettan drev strålförarna tillbaka, och först då vatten släppts på, lyckades man slå ned elden. Elden i vindsvåningen blev den besvärligaste att släcka. Innan man ännu tagit upp ett tillräckligt stort ventilationshål i plåttaket, lyckades det inte strålförarna att tränga särskilt djupt in på vinden. Håltagningen gick, på grund av de svåra arbetsförhållandena på taket, endast långsamt framåt, men allt efter som den framskred kunde också elden slås ned. På grund av den intensiva rökutvecklingen från färgstoffer och kemikalier och på grund av de stora värmemängder, som genererades från den brinnande träinredningen och det upplagrade pappersemballaget, blev det ett långvarigt och svårt släckningsarbete. Först omkring klockan tre kunde elden anses begränsad, och eftersläckning pågick därefter under åtta timmar.

Erfarenheterna från denna brand visa på faran av öppna trapphus och enkla trä mellanbottnar, som snabbt sprida elden från våning till våning. De peka vidare på behovet av en maskin eller apparat, som gör det möjligt att snabbt och utan större kroppslig ansträngning kunna taga upp ett tillräckligt stort ventilationshål i plåttak även under svåra arbetsförhållanden. De bekräfta även den stora nytta man har av god tillgång till syrgasapparater och tränade rökdykare.

K. G.

RIKSFÖRBUNDET.

Grunder vid utdelning av Riksförbundets studiestipendier för år 1939.

Stipendierna avse att bereda personal vid landets till Riksförbundet anslutna brandkärer eller brandkårsförbund möjligheter till utbildning genom studier, som höja den personliga yrkesdugligheten och därmed bliva till gagn för brandkärerna eller äro av betydelse för Riksförbundets allmänna verksamhet.

Studierna böra fullgöras vid in- eller utländsk brandkår eller institution, där goda lärdomar för avsett ändamål kunna inhämtas, vid utbildningsskolor eller specialkurser för brandväsendet, vid utländska brandtekniska anstalter e. dyl.

Stipendierna utdelas av Riksförbundets Verkställande Utskott enligt följande grunder:

Stipendieutdelningen kungöres i Brandkärstidskrift minst en månad före ansökningstidens utgång med angivande av stipendiernas ändamål och den tid, inom vilken ansökningarna skola vara inkomna till V. U. Sökande äro skyldiga att uppgiva ändamål, tid och plats för avsedda studier, att bifoga meritförteckning jämte tillstyrkande utlåtande från vederbörande brandchef, brandstyrelse eller styrelse för brandkårsförening eller brandkårsförbund och att inom två månader

efter studiernas fullgörande ingiva studieberättelse till V. U.

Stipendierna kunna utdelas till brandmän, brandunderbefäl och brandbefäl vid brandkärer, anslutna till Riksförbundet, ävensom till brandkonsulenter.

V. U. bestämmer stipendiernas antal och storlek, varvid hänsyn tages till den nytta avsedda studier kunna anses hava för brandväsendet samt till storleken av det till utdelning anslagna beloppet. Om möjligt bör beloppet för varje stipendium bestämmas så, att det täcker de skäligen kostnaderna för resp. studier.

Meddelande om de beslutade stipendierna sker dels i Brandkärstidskrift, dels genom skrivelser till dem, som utsetts till stipendiater. Beviljat stipendium utbetalas till stipendiaten, när han till V. U. anmält, att han är färdig anträda sin studieresa, och erinras i samband därmed om hans skyldighet att företaga studieresan enligt uppgiven plan samt att inom två månader efter dess avslutning insända studieberättelse till Verkställande Utskottet. Till de sökande, som icke kunnat tilldelas stipendier, återsändas ansökningshandlingarna jämte meddelande att ansökan icke kunnat bifallas.

Kungörelse om Riksförbundets studie- stipendier 1939.

Svenska Brandkårens Riksförbund utdelar för år 1939 studiestipendier till ett sammanlagt belopp av kr. 1,000:—.

Stipendierna få sökas av brandmän, brandunderbefäl och brandbefäl vid brandkårer anslutna till Riksförbundet samt brandkonsulenter.

Stipendierna äro avsedda dels till studier i och för höjande av den personliga yrkesskickligheten, dels till studier av sådana förhållanden inom brandväsendet, som kunna bliva till gagn för Riksförbundets verksamhet.

Studierna böra fullgöras vid in- eller utländsk brandkår eller insti-

tution där goda lärdomar för avsett ändamål kunna inhämtas, vid utbildningsskolor eller specialkurser för brandväsendet, vid utländska brandtekniska anstalter e. dyl. Stipendierna skola sökas hos Svenska Brandkårens Riksförbunds Verkställande Utskott, Styrmansgatan 1, Stockholm, senast den 1 aug. 1939.

Stipendiat skall i ansökan uppgiva födelseår, nuvarande anställning, vad de avsedda studierna skola omfatta, plats och tid för deras bedrivande samt beräknade kostnader. Till ansökan skall bifogas meritförteckning ävensom tillstyrkan- de utlåtande från vederbörande brandchef, brandstyrelse eller styrelse för brandkårsförening eller brandkårsförbund.

Senast två månader efter studiernas avslutande skall studiebe- rättelse ingivas till Verkställande Utskottet.

FRÅN LÄNSFÖRBUNDEN.

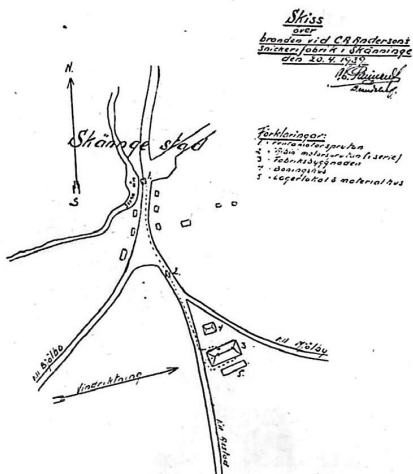
Östergötlands Brandkårsförbund.

Brandkonsulent: Brandchef A. K:son Leijonhufvud. Exp.: Branstationen,
Linköping. Tel. Brandkåren.

"Röde hanen" på härjarstråt i västra Östergötland.

Den 20. och 21. april i år var Skänninge—Vadstena-trakten hem- sökt av eldsvådor i ganska kraftig omfattning. Vid halv 1-tiden den 20. kallades sålunda Skänninge- kåren till släckning av en vinds- eldsvåda i härvarande C. A. Andersons snickerifabrik. Utom det att snickerifabriker i allmänhet äro en gouterad föda för "röda hanen"

hade vi vid detta tillfälle att kämpa med en till orkan gränsande kraftig västlig storm. Fabriken är belägen i stadens utkant mot sö- der och faran för flygbränder var sålunda mycket stor. Vid brandkå-rens ankomst trängde rök ut runt byggnadens takfot och den övre vå- ningen (fabriken är byggd med källarvåning, två våningar och

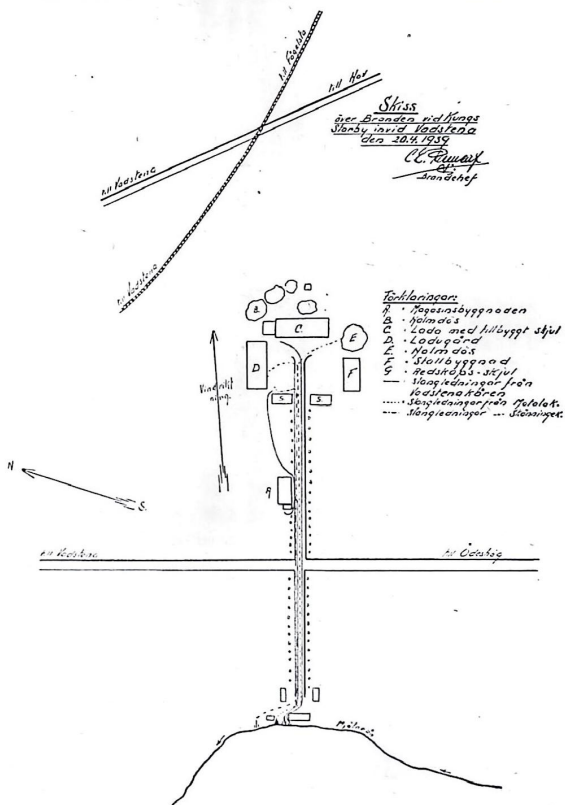

vind) var full av varm rök. Med ledning av detta kunde konstateras, att eldhärden måste finnas någonstades på vinden varför elden angreps genom att upptaga tvenne öppningar på taket, den ena på västra och den andra på östra delen av taket. Genom dessa öppningar fingo ett par strålar spela under en kortare tid, varefter utluftning kunde ske och eftersläckning vidtagas. Ett försvårande av släckningsarbete utgjorde också vindens byggnadssätt. Den var nämligen icke på något ställe så hög, att en karl kunde gå rak. Att arbeta med rökmasker i tränga utrymmen är ju även för en tränad yrkesbrandman rätt så besvärligt och så mycket mera riskfyllt är det givetvis för en borgarbrandman, som ju på grund av tekniska skäl många gånger saknar erforderlig träning med rökmask. Detta faktum och den kraftiga stormen inbjödo sålunda på intet vis till något som helst försök att spara på vatten. Kanske använde vi något mera vatten än vad nöden krävde, men då presenningar och sågspån funnos inom

nära räckhåll, kunde vattenskadorna hållas inom fullt normal nivå.

Då staden saknar vattenledning måste vi alltid använda oss av den genom staden flytande Skena-ån eller grävda brandbrunnar samt våra motorsprutor. Då den brinnande fabriken låg på ett avstånd av c:a 900 m. från lämpligt vattentag ansåg vice brandchefen, som ledde slangutläggningen, det vara lämpligast seriekoppla vår "Penta" med "Albin 35". Anordningen visade sig fungera förträffligt och trots det rätt avsevärda avståndet till vattentaget, samt en icke obetydlig stigning, hade vi synnerligen gott stråltryck. Vidstående skiss med förklaringar torde klargöra läget.

Under pågående röjningsarbete efter ovan beskrivna brand kommer så anhållan från Vadstena om släckningshjälp vid en stor brand i Kungs Starby stora gods, beläget alldeles utanför Vadstena. Redskapsvagnen utrustades med nya slangrullar och "Albin" kopplades till. För full maskin i rykande motstorm rusade vi till grannstaden

för att lämna hjälp, praktiskt taget ur askan i elden. Milsvitt ut på Östgötaslätten syntes tjocka rökmoln ringla upp mot skyn. En jättebrasa tänkte var och en och det kan man utan tvekan påstå att det också var. Strax innan Skänningekåren anlände hade Motalakåren anlant och var nu febrilt sysselsatt med slangutläggning. Vid vår ankomst stodo icke mindre än 3 stora byggnader i ljusan låga. Magasinet (på skissen A.) var till hälften nedbrunnet, ladan (på skissen C.) till mera än hälften ned-

brunnen och ladugården (på skissen D.) fullkomligt övertänd. Efter anmälan hos eldsläckningsledaren, brandchefen i Vadstena, T. Nylund, fingo vi uppdraget att skydda uthusen (på skissen G.) speciellt det norra, vilket ju var mest hotat för antändning.

Med ledning av vidstående skiss torde organisationen tydligare framgå. Den var följande: Från Mjölne-ån, belägen omedelbart väster om mangårdsbyggnaden, hade slangledningar dragits mot eldhärden, dels från Vadstena automobil-

Magasinet brinner.

motorspruta, dels från Vadstenas "Renault" samt från såväl Motalas som Skänninges Albin-sprutor. Den första ledningen som Vadstenakåren lade ut, gick givetvis till magasinet, i vilket elden först uppstått (A). Där grenades denna ledning. Vadstenakårens andra ledning gick upp till ladan (C). Motalakårens ledning gick upp till planen mellan samtliga ekonomihus, där den grenades, med en gren mot den brinnande ladugården och en gren mot halmösen (E), vilken även fattat eld i sin östra kant och sålunda hotade stallet (F). Skänningekårens ledning gick upp till redskapsskjulen (G), där vi så småningom kunde samarbeta med den till A. utlag-

da Vadstenaledningens ena grens förlängning och tillsammans angripa den brinnande ladugården. Så småningom kröntes brandmännens arbete med framgång men till långt fram på småtimmarna voro både Motala- och Skänningekårens kvar i arbete och Vadstenakåren kunde icke lämna eftersläckning och bevakning på ytterligare ett par tre dagar. Elden, som uppstått i magasinet, får väl antagas ha haft något samband med den i magasinet inrymda torkkrian, som vid tillfället var i arbete. Märkligt är dock hur de övriga byggnaderna antändes. Genom en flygbrand från magasinet antändes i ett ganska tidigt skede den c:a 600 m. från

Den övertända ladan.

eldhärden belägna halmdösen B. jämte närliggande halmdösar. Härifrån spred sig elden utomordentligt hastigt till ladan C., vilken mycket snart var ett lågande eldhav. Från ladan hoppade sedan elden över till ladugården, trots att denna låg emot vinden, men strålvärme och uppståndna luftvakuum bidrogo härvidlag till antändningen av denna byggnad. Med svindlande hastighet spred sig elden utefter ladutaket och på ett par minuter var hela ladugården övertänd.

En tur i oturen var i alla fall att den till ett 40-tal kreatur upp-

flygbränder antände på olika ställen i detta villasamhälle. Eldsläckningsledaren måste vid varje tillfälle lösgöra en avdelning av släckningsmanskaper för att släcka dessa flygbrandsattentat. Sedermera utlades en permanent ledning från brandpost till skydd för området.

Det var i sanning ett hemskt men storslaget skådespel, att se alla dessa byggnader och halmdösar i full låga under en utomordentligt kraftig storm och det är nog antagligt att de till ett tusental uppgående åskådarna vid detta tillfälle fingo en hälsosam varning att fara varsamt fram vid handhavan-

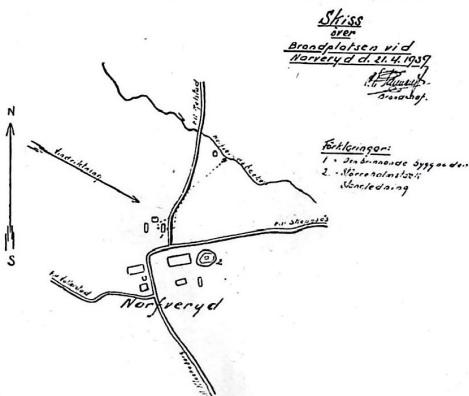

Den övertända ladugården.

gående besättningen hann föras i säkerhet. De drevos sedermera till en närbelägen, godsägaren tillhörig gård.

I vindriktningen på ett avstånd av omkring 600 m. från de brinnande ladugårdskomplexen är en större snickerifabrik belägen och är där ävenledes beläget ett villasamhälle (på skissen i trakten av och omkring korsningen av järnvägen och vägen Vadstena—Hov). Riskerna för antändning därstädes voro givetvis på grund av stormen mycket stora och det visade sig också att farhågorna voro berättigade, då icke mindre än 2 gånger under pågående släckningsarbete

det av eld. Som alltid vid liknande tillfällen, som här ovan beskrivna, händer det en del passeringar, som kunna vara värda att rädas undan glömskan och torde en dylik av det mera trevliga slaget vara, när Vadstena-brandchefen (i det civila folkskollärare) anförtror undertecknad sin insats vid utrymningen av ladugården: "Det gick ganska bra och fort att få ut dom ur ladugården hela högen", sade han, "men när sedan rätt va' de' är gör hela högen helt om sprängmarsch och vill tillbaka in igen och jag stod ensam kvar att mota dom, då va' de' inte så skojigt. Jag visste faktiskt inte vad jag skulle ta'

mig för, men jag började hojta och skrika och vifta med såväl armar som ben... och banne mej... vände dom inte". Han anförtrodde sedermera undertecknad att han aldrig haft någon vidare förståelse för "kossor".

Vid 2-tiden på natten var Skänningekårens avdelning åter hemma, för att dagen därpå taga itu med erforderlig materialvård. Denna avbröts dock mycket hastigt då vi den 21. april omkring kl. 11 kallades till släckningshjälp ut till Narveryd i Vallerstads socken, belägen omkring en mil nordost om Skänninge. Det var en utbyggnad till en statbyggnad som fattat eld och på grund av den fortfarande starka stormen hotades Narveryds

by, icke minst tillfölje några stora halmstackar, som voro belägna i vindriktningen och alldeles inpå en stor ladugård. Vi hade emellertid gott om vatten i en 400 m. från brandstället flytande bäck och dessutom hade vi erfarenhet från föregående släckningsarbeten här i trakten. Avbröstning och slangutläggning gick raskt och bra och släckningsarbetet fungerade normalt. Ett par timmar och vi voro återigen hemma för att fortsätta den avbrutna materielvården. Organisationen vid "fyren" framgår av skissen.

Skänninge i maj 1939.

C. E. Parment.

Brandchef.

Kronobergs läns Brandkårsförbund.

Brandkonsulent: Brandchefen H. Forssman, Växjö. Exp.: Brandstationen. Tel. 2817.

Redogörelse för verksamheten år 1938.

Styrelsen består av följande ledamöter: Landshövding A. Beskow, ordförande, överstelöjtnant H. Forssman, vice ordförande, f. riksdagsman P. M. Olsson, represen-

tant för Kronobergs läns Brandstodsbolag, bruksägare I. Ekströmer, ingenjör Sew. Berg, verkmästare G. Lundgren och brandchef J. A. Ståhl.

Suppleanter äro: Folkskollärare B. Blomqwist, nämndeman A. Jonasson, riksdagsman J. G. Svensson, representant för Kronobergs läns Brandstodsbolag, och brandchef F. Kronström.

Revisorer äro: Grosshandlare Sigfr. Persson och ingenjör E. Frieman med kamrer H. Karlsson och grosshandlare J. Fransson som suppleanter.

Som förbundets sekreterare har vice brandchef T. Gussing tjänstgjort.

Verksamheten.

Vid årsskiftet voro 43 brandkärer anslutna till förbundet.

Brandchefen i Växjö, överstelöjtnant H. Forssman, har under året fungerat såsom konsulent och har i denna egenskap besökt 26 brandkärer.

Vid brandkonsulentens besök hava i regel övningar ägt rum, varjämte föredrag och instruktion hållits angående förfarandet vid brandsläckning och övningar samt om brandmaterielens vård och andra frågor, som för brandskyddet äro av intresse. I stor utsträckning hava brandkärerna begärt råd och upplysningar angående anskaffning och underhåll av brandmateriel, anordnandet av vattentillgång för brandsläckning, alarmeringsanordningar samt andra till brandväsendet hörande ärenden.

Utbildningskurs för brandbefäl

var den 23.—25. maj anordnad i Växjö. Kursen, som var förlagd till Växjö brandstation, leddes av brandchefen med biträde av vice brandchefen och personal ur yrkesbrandkären. Deltagarnas antal var 18 från 15 olika brandkärer.

Dagordningen var följande:

Den 23. maj:

Kl.	
9,00	Samling å brandstationen.
9,15—11,00	Instruktionsövningar.
11,00—12,00	Eldsläckningslära. Föredrag.
12,00—13,00	Kemiska eldsläckningsapparater.
13,00—14,30	Uppehåll för måltid.
14,30—15,30	Instruktionsövningar.
15,30—16,30	Övningars anordnande. Föredrag.
16,30—17,30	Brandmaterielens skötsel och vård.

Den 24. maj.

9,00—11,00	Instruktionsövningar.
11,00—12,00	Gasskydd. Föredrag.
12,00—13,00	Förrättande av brandsyn. Föredrag.
13,00—14,30	Uppehåll för måltid.
14,30—17,30	Praktiska bedömningsövningar.

Den 25. maj.

9,00—10,00	Demonstration av brandmateriel och brandtelegraf.
10,30	Förbundsmöte å länsresidenset i Växjö.

Samtliga kursdeltagare visade stort intresse och tillgodogjorde sig väl utbildningen i den mån den korta tiden, det tillät.

Den omfattande verksamhet, som sedan förbundets bildande pågått för att förbättra brandkärernas organisation, utrustning och utbildning har under året visat ytterligare framsteg. Sålunda äro 36 brandkärer för närvarande utrustade med motorsprutor. Brandkärernas släckningsarbete på brandplatserna utföres i regel på ett förtjänstfullt sätt, varigenom stora ekonomiska värden varje år räddas.

Brandkårsförbundets årsmöte 1938
var förlagt till Växjö.

Vid årsmötet, som leddes av förbundsordföranden, landshövding A. Beskow, ledde Riksförbundets sekreterare, kapten E. Gillner, ett eldsläckningsspel, vilket ådrog sig de närvarandes stora intresse.

Därefter höll brandchefen H. Forssman ett föredrag om brandkärerna och det civila luftskyddet. Efter föredraget samlades deltagarna på brandstationen där en vid sågverksbranden i Skruv upptagen film visades. Sedan företogo Växjö och Åseda brandkärer en uppvisning i brandsläckning och livräddning. I denna övning medverkade även Växjö Röda korskår.

En brandbombs verkningar demonstrerades, varefter motorsprutorna Api, Albin och Trygg föres visades.

Förbundets ekonomiska ställning.

Förbundets verksamhet har kunnat fullföljas huvudsakligen tack vare det årliga anslag, som beviljas av Kronobergs läns Brandstods-bolag, samt de bidrag, som erhållits från Svenska Brandkärernas Riksförbund.

Den ekonomiska ställningen framgår av nedanstående

Sammandrag av räkenskaperna för
år 1938.

Inkomster:	
Behållning från år 1937	1,197:59
Kronobergs läns Brandstodsbolag (årsbidrag)	1,000:—
Svenska Brandkärernas Riksförbund (bidrag till kurser)	300:—
Årsavgifter från 43 st. brandkärer	430:—
Tillägg till ränta 1937..	0:10
Ränta år 1938	36:94
Summa kronor	2,964:63

Utgifter:	
Konsulentverksamheten	846:15
Brandbefälskurs	534:90
Expeditionskostnader	53:60
Sekreteraren	50:—
H. Forssman (tillgodo från år 1937)	24:40

Kronor	
Behållning till år 1939	1,455:58
Summa kronor	2,964:63

Innestående den 31. december 1938 hos Skandinaviska Banken A/B i Växjö å sparkassebok n:r 2071 kr. 1,455:58.

Växjö den 19. maj 1939.

A. BESKOW.

H. Forssman.

Skånska Brandkårsförbundet.

Brandkonsulent: Löjtnant F. Rosenberg. Exp.: Villagatan 8, Eslöv. Telefon 1053.

Färs och Frosta häraders brandkärskrets

höll sitt tjugofemte årsmöte i Sjöbo den 21 maj.

Efter samling vid brandstationen defilerade grannsocknarnas och Sjöbo utryckningsbilar, bemannade med uniformsklädda brandmän, ge-

nom samhället. I procession deltog Sjöbo, Vollsjö, Tolånga, Bjärsjölagård, Harlösa, Äsperöd och Lövestads brandkärer. Efter återkomsten till brandstationen hälsades samtliga välkomna av kretsens

ordf., inspektor C. J. Brandberg, Bjärsjölagård. Därefter avtågade man till biograflokalen, där mötets förhandlingar ägde rum under ordförandeskap av hr Brandberg med sek. H. Norén, Vollsjö, vid protokollet.

Ordf. gav en återblick på organisationens bildande, vilket hade sin grund i att brandstodsbolaget var gemensamt för de båda häraderna. Förste ordf. var H. Clausen, Gudmundtorp, och 7 brandkärer voro då representerade. Nu omfattar kretsen 28 brandkärer, av vilka 21 äro motoriserade. Vid dagens möte närvaro representanter från brandkärerna i Askeröd, Bjärsjölagård, Bjälkhult, Bessinge, Gudmundtorp, Hurva, Harlösa, Hörby, Kungshult, Lövestad, Löberöd, Nyåkra, Oderup, Pärup, Sjöbo, S. Rörum, Tolånga, Vollsjö, Äsperöd, Önneköp och Östra Strö.

Förra årsmötets protokoll upplästes och lades med godkännande till handlingarna. Ur styrelseberättelsen framgick bl. a., att anslutna brandkärer förfoga över 10,291 m. slangar, att utryckning i fjor skett till 86 eldsvåder och 135 övningar, att de sammanlagda räkenskaperna balansera å kr. 152,834. Kretsens räkenskaper balansera å kr. 6,080:49 med en behållning av 708:80 kr. Ansvarsfrihet beviljades enligt revisorernas hemställan.

Till styrelseledamöter omvaldes insp. Brandberg, H. S. Norén, fabr. E. Hammarlund, Hurva, N. Herman Nilsson, Ö. Strö, omvalda, och köpman Lorens Jönsson, Sjöbo, nyvald. Till suppleanter omvaldes Anton Nilsson, Vollsjö, och Nils Borg, Ö. Sallerup, samt nyvaldes disponent P. W. Persson, Äsperöd. Revisorerna Johan Åkesson, Gudmundtorp, och A. G. Johansson, omvaldes, så ock suppleanten Nils Olsson, Hurva. Därpå behandlades vissa stadgeändringar, vilka sedermera skola godkännas av Skånska brandkårsförbundet. Till kretsens

representant i detta föreslogs herr Brandberg med hr Norén som ersättare. En motion från Vollsjö om instiftande av förtjänsttecken för kvinnor, som medverkat vid brandkårsfester och eljest verkat för brandkärernas ekonomi, hänsköts till styrelsen för utredning och förslag till nästa årsmöte. Platsen för detta överläts även på styrelsen att bestämma. Kärernas klassificering i 4 klasser enligt materiellens mängd etc. bibehålles, och fördelas anslagen som förut på klasserna med 300, 200, 100 och 50 kr.

Skånska Brandkårsförbundets konsulent Rosenberg besvarade en del frågor och upplyste bl. a., att förbundet fått sig ålagt av länsstyrelserna att tillse, att varje socken hade en bestämd brandkår att vid fara hålla sig till, vilken sålunda hade att i förekommande fall utrycka utan rekvisition. Av flera talare hävdades, att varje kommun bör ha brandordning och att utgifterna för brandskyddet bör gäldas av allmänna medel, ty det kan ej vara rätt, att brandkärerna för sin existens skola vara beroende av basarer, d. v. s. ockra på ungdomens nöjeslystnad, som man eljest söker bekämpa.

Kretsens förtjänstmedalj tilldelades följande: handl. H. N. Henriksson, Harlösa, N. Herman Nilsson, Ö. Strö, P. W. Persson, Axel Jönsson och Sigfrid Svensson, Äsperöd.

Vice ordf. i Skånska brandkårsförbundet rektor G. Eliasson höll därefter ett med största intresse åhört föredrag om "Jordbrukets brandskyddsproblem". Till följd av värdestegring och vissa ökade eldsväderisker uppgår nu utbetalda skadebelopp för hela landet årligen till omkring 30 milj. kr., c:a hälften av brandskador å lantbruk kommer å Skånes del. Samtliga jordbrukare bli härigenom brandskattade över hövan, ty oerhöda summor måste ju betalas till hä-

radsbolagen, vari gårdarna äro försäkrade. Vid lantgårdarna kan mycket göras såväl för att förebygga eldsvådor som framför allt att bereda räddningsmöjligheter för djuren. Det senare börjar numera bli villkor för att över huvud taget få djuren försäkrade. Tal. framhöll särskilt tre önskemål: en gnist-släckare (fås för omkring 10 kr.) på varje halmtäckt gård, ökad användning av äskledare och sakkun- ning besiktning av gårdarna med hänsyn till brandrisk. Ansvars- känslan måste förstärkas och ut- vidgas.

Till mötet anlände lyckönskings- telegram från Skånska Brandkårs- förbundet, undertecknat av lands- hövding Joh. Nilsson och Eliasson.

Därefter visades filmer från ba- sarer å Övedskloster 1937 och 1938, sedan en av hr Eliasson upptagen,

synnerligen realistisk film från en hemsk, större gårdsbrand i Skåne, där samtliga husdjur innebrändes. Rektorn kommenterade bilderna. Så kom förbundets lärerrika film om hemskydd vid luftangrepp och slutligen en film från Stockholms brandkårs dagliga arbete samt från den väldiga eldsvådan å Mjölken- tralen där för några år sedan.

Efter den officiella delen av mö- tet samlades flertalet deltagare vid ett rikhaltigt smörgåsbord å Järn- vägshotellet, och vid måltiden och kaffet rådde en animerad stäm- ning, under det flera spirituella tal höllas, bl. a. av hrr Brandberg, Eliasson och Norén. Slutligen tackade hr C. Hallkvist å Sjöbo brand- kårs vägnar för besöket och det i allo välorganiserade och vällyckade årsmötet.

NOTISER.

Riksförbundets Centralstyrelse

har beslutat förlägga förbundets årsmöte till Katrineholm den 26 och 27 instundande augusti.

Konsulentmötet äger rum den 24 och 25 augusti.

Borås stads brandväsen 1938.

Brandkåren har under året ut- ryckt 104 gånger, varav för elds- våda eller tillbud därtill 86 gånger, soteld 4 gånger, falsk alarm 6 gån- ger och av andra orsaker 8 gånger. Släckningshjälp utom staden har under 1938 lämnats 4 gånger. Vid 9 tillfällen hava 2 eller flera slang- ledningar från brandpost eller mo- torspruta kommit till användning och vid 14 tillfällen 1 ledning. Öv- riga eldsvådor hava släckts med pyttssprutor eller andra handsläck-

ningsapparater. Den vid eldsvåda använda slanglängden var från brandpost 3,773 m. och från motor- spruta 2,350 m. och den tillrygga- lagda väglängden vid utryckning 455,25 km. Brandskåpens antal är 121 st. Brandtelegrafledningarnas längd är 65,000 m. och ringlednin- garnas utgör 24,000 m. Under året har gjorts 827 utryckningar med ambulansbilarna. Antalet brand- poster utgör 645 st.

Halmstads stads brandväsen 1938.

Brandkåren har under året haft 44 utryckningar, varav för elds- våda eller tillbud därtill 35 gånger, soteld 3, befarad eld 3, falskt alarm 1 och för andra orsaker 2 gånger. För släckning av eldsvådorna ha erfordrats 1 slangledning vid 2 till-

fällen, 2 slangledningar vid 3, 3 vid 1, 4 vid 1 och 6 vid 1 tillfälle. Motorsprutor hava vid 8 eldsvådor varit i verksamhet. Övriga eldsvådor hava släckts med kemiska apparater, spolslang eller vattenpytsar. Den använda slanglängden utgjorde 3,840 m.

Brandkåren förfogar över följande utryckningsfordon: 1 st. täckt brandautomobil, 1 st. brandautomobil med 1,500/1,800 lit/min. centrifugalpump och 1,500 lit/min. skumpump, 1 st. brandautomobil med 25 m. Kieslichstege, 1 st. brandautomobil med 1,500/1,800 lit/min. centrifugalpump, 1 st. redskaps- och transportbil, 2 st. tvåhjuliga motorsprutor med resp. 1,500 lit/min. och 1,000 lit/min. centrifugalpump, 1 st. mekanisk stege och 1 st. ångspruta med 1,500 lit/min. pump.

Brandskåpens antal är 47, och brandtelegrafledningarnas längd uppgår till 27,000 m. Slangförrådet utgjorde 4,980 m.

Härnösands stads brandväsen 1938.

Brandkåren har under året haft 50 utryckningar, varav för eldsvåda eller tillbud därtill 19 gånger, soteld 10, undersökning 3, landsutryckning 4, bilbrand 3, falsk alarm 2 och för annat ändamål 9 gånger. En eldsvåda har varit av större beskaffenhet. Alarmeringarna hava skett genom telefon 46 gånger och genom signal från brandskåp 4 gånger.

Under året har anskaffats en 2,000 lit/min. Api-motorspruta och en 600 lit/min. skumspruta samt ett 2,000 lit/min. skumrör jämte 420 m. 51 mm. slang.

Antalet brandposter utgör 255 st.

Karlskrona stads brandväsen 1938.

Brandkåren har under året utryckt 52 gånger. Brandkåren har varit alarmerad för eldsvåda eller tillbud därtill 40 gånger, soteld 9,

kontakt 2 och falsk alarm 1 gång. Alarmeringarna hava inkommit genom signal från brandskåp 6 gånger, genom telefon 43 gånger och genom bud 3 gånger. Eldsläckning har utförts med 4 ledningar från motorspruta 2 gånger, med 2 ledningar 5 gånger samt 1 gång med 1 ledning från brandpost. Den vid eldsvåda använda slanglängden utgjorde 3,500 m. och den tillryggalagda vägsträckan vid utryckning 456 km.

Under året har bl. a. anskaffats 2 st. bogserbara motorsprutor och 2,900 m. slang.

Södertälje stads brandväsen 1938.

Brandkåren har under året utfört sammanlagt 61 utryckningar.

Av utryckningarna gällde 21 eldsvåda eller eldsvådetillbud, 8 förmodad eld, 5 soteld, 2 explosion, 6 bilbrand, 1 brand i motorbåt, 1 gräsbrand, 1 skogsbrand, 1 läns-pumpning, 4 annat fall av nödläge, 9 linjefel, 1 uppvisning samt 1 bränning av vindsbråte.

Av eldsvådorna ha 12 varit av den betydelse, att en eller flera slangledningar från brandpost eller motorspruta måst användas. Till platser utanför staden har brandkåren utryckt 8 gånger.

De största eldsvådorna inträffade vid Ekenäs och Ladvik. Vid båda dessa tillfällen lyckades brandkåren rädda betydande värden och erhöll även erkännande av Stockholms Läns Brandstodsbolag för den värdefulla hjälpen i form av en gratifikation på 500:— kr.

Umeå stads brandväsen 1938

Brandkåren har under året haft 30 utryckningar, varav för eldsvåda eller tillbud därtill inom staden 16 gånger, utom staden 2, träng-rök 4, soteld 5 och annan anledning 3 gånger. Släckning har utförts med slangledningar från bilarnas

pumpar 2 gånger och 6 av eldsvådorna ha varit av den beskaffenheten, att en eller flera slangledningar behövt användas och i övriga fall har elden släckts med assurensprutor eller kemiska eldsläckningsapparater. Alarmeringen har skett genom brandskåp 4 gånger, telefon 23 och genom anmälan å brandstationen 8 gånger. Brandtelegrafens stationsutrustning har vid inflyttningen i nya brandstationen utbytts mot L. M. Ericssons senaste centralapparat med tidsstämpel, laddningskontroll, utryckningskontroll m. m. Antalet brandskåp är 35. Antalet vattenposter är 223. Brandkåren har inflyttat i nya tidsenliga lokaler med högt ställda anspråk på komfort och teknisk utrustning.

Uppsala stads brandväsen 1938.

Brandkåren har under året alarmerats 118 gånger, varav för eldsvåda eller tillbud inom staden 33 gånger, utom staden 15 gånger, förmodad eldfara 3 gånger, soteld 15 gånger, förmodad soteld 3 gånger, trängrök 5 gånger, undersökning 7 gånger och bringande av hjälp av annan anledning 37 gånger. Alarmeringen har skett genom brandskåp 11 gånger, telefon 106 gånger och bud 1 gång. Vid 10 eldsvådor hava en eller flera slangledningar använts. Den vid eldsvåda använda slangledningen utgör 2,050 m. och den tillryggalagda väglängden vid utryckning 10,375 km. Brandredskapen har under året utökats med bl. a. 1 Volvo brandautomobil om 2,000 lit/min Api-pump och 1 st. Kometskumstrålrör. Brandtelegrafledningarnas längd uppgår till 20,255 m. Brandskåpens antal är 59, av vilka 10 äro enskild egendom. Brandposternas antal är 454 st., varav 17 nyanlagda. Antalet fordon, fullt utrustade för utryckning, ha bl. a. varit 1 st. brandautomobil med vattenpump om 2,000 lit/min, och ut-

skjutstege, 1 st. Kometskumrör 2,000 lit/min, 500 m. slang, 1 st. brandautomobil med vatten- och skumpump vardera om 2,000 lit/min. med utskjutstege och 600 m. slang, 1 st. brandautomobil med 25 m. mekanisk stege, vattenpump om 1,500 lit/min och 450 m. slang, 1 st. brandautomobil med vattenpump om 1,000 lit/min, 1 utskjutstege och 450 m. slang, i reserv 1 st. brandautomobil med vattenpump om 1,500 lit/min och 400 m. slang, 1 st. bogserbar stege, 1 st. Api-motorspruta om 800 lit/min samt för landsutryckning 1 st. brandautomobil och bogserbar motorspruta om 1,000 lit/min och 350 m. slang samt för luftskyddsändamål 3 st. bogserbara Api-motorsprutor om 1,800 lit/min vatten.

Vindssanering har under hösten förekommit.

Västerås stads brandväsen 1938.

Brandkåren har under året haft 75 utryckningar, därav för eldsvåda eller tillbud därtill 44 gånger, trängrök och förmodad eldfara 12 gånger, soteld 7 gånger och annan anledning 12 gånger. Släckning har utförts i ett fall med 5, i ett fall med 3, i sju fall med 2 och i sju fall med 1 slangledning från brandposter eller motorsprutor. Övriga eldsvådor hava släckts med mindre brandredskap. Den använda slanglängden utgjorde 4,954 m.

Under året har bl. a. anskaffats en Volvoautomobil med en 26 m. Magirusstege.

Örebro stads brandväsen 1938.

Brandkåren har uttryckt 102 gånger mot 82 under år 1937. Brandkåren har varit alarmerad för eldsvåda eller tillbud därtill 82 gånger, soteld 9, falsk alarm 1 och för annan anledning 10 gånger. Till de områden, med vilka staden har överenskommelse om eldsläckningshjälp, har brandkåren uttryckt 9 gånger. Eldsläckning har utförts

med 1 ledning från brandpost 6 gånger, med 2 ledningar 2 gånger, med 1 ledning från motorspruta 4 gånger, med 2 ledningar 13 gånger samt med 5 ledningar 1 gång. Mindre eldsvådor hava släckts med kemiska eldsläckningsapparater eller annan redskap. Den vid eldsvåda använda slanglängden utgjorde 5,625 m. och den tillryggalagda väglängden vid uttryckning 627 km.

Under året har bl. a. anskaffats 3 st. 1,600 lit/min. motorsprutor, typ Albin 50, 1 st. 1,000 lit/min. motorspruta, typ Albin 35, 3,500 m. 63 mm. tryckslang, 170 par 63 mm.

normalkopplingar, 4 st. strålrör, 3 st. brandposthuvuden samt 3 st. kometskumrör. Brandskåpens antal är 62 st. Brandtelegrafledningarnas längd utgör 40,000 m. och ringledningarnas 12,000 m. Den nya brandstationen togs delvis i bruk redan före årsskiftet.

Brandchefen Holger Rosencrantz avgick ur tjänsten den 1 september för tillträdande av brandchefsbefattningen i Hälsingborg. Överbrandmästare Arv. Svensson har vid sin avgång efter 25 års tjänst vid kåren erhållit Patriotiska sällskapets stora guldmedalj.

BILDA FRIVILLIGA BRANDKÄRER

Tidskriften utkommer med 12 nummer årligen.

Årsprenumerations sker direkt hos Centralstyrelsens Expedition, Styrmansgatan 1, Stockholm. Prenumerationspriset är 4: — kr. för enskilda exemplar och 2: — kr. pr ex., då minst 5 ex. samtidigt rekvideras.

Annonseriserna pr gång äro:

Första eller sista annonsidorna — efter överenskommelse.

Helsida	60 kr.		Kvartsida	15 kr.
Halvsida	30 „		Åttondelssida	8 „

Vid annonsering minst 4 ggr lämnas 15 % rabatt.

Eftertryck ur tidskriften medges endast om källan anges.